

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/269/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616202920
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1616202920.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, Žilina, Hodžova č. 11, proti žalovanému: H. U. , narodený dňa X.X.XXXX, trvale bytom R., P. č. XXX/XX, o zaplatenie sumy 1.160,99 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 25. júna 2019, č.k. 7 C 469/2016-274, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 25. júna 2019, č.k. 7 C 469/2016-274,
- vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, **p o t v r d z u j e** ,
- vo výroku, ktorým priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, **m e n í t a k**, že žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.
- II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 25.6.2019, č.k. 7 C 469/2016-274, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.160,99 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 7.4.2016, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.160,99 € spolu s úrokom vo výške 28 % ročne zo sumy 1.164,88 € od 1.5.2013 do 29.12.2015, zo sumy 1.160,99 € od 30.12.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 3.5.2002 v súlade s § 269 ods. 2, § 708 a nasl., § 716 a nasl. Obchodného zákonníka a všeobecných obchodných podmienok zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej pre žalovaného zriadil a viedol účet. Žalovaný porušil zmluvnú povinnosť, dostal sa na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnal. Dodal, že účet je možné zatvoriť len pokiaľ je na ňom nulový zostatok, preto pred zatvorením účtu vykonal dňa 30.4.2013 internú účtovnú transakciu, kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet a zároveň poukázal na všeobecné obchodné podmienky v spojení s výveskou úrokových sadziieb. Dižná istina vo výške 1.160,99 € je úročená úrokom vo výške 28 % ročne až do vyplatenia celej pohľadávky.

2. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili sporové strany, žalobca svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, žalovaný svoju neúčast' neospravedlnil, k žalobe sa nevyjadril; vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav. Zo zmluvy o rastovom osobnom účte zo dňa 3.5.2002 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu (PRVÁ KOMUÁLNA BANKA, a.s.) a žalovaným zistil, že jej obsahom bolo zriadenie rastového osobného účtu. Dňa 5.3.2004 požiadal žalovaný

o zriadenie služby povolené prečerpanie do výšky 20.000,- Sk. Zmluvou zo dňa 31.3.2006 bolo žalovanému poskytnuté povolené prečerpanie a v čl. 2. návrhu bolo uvedené, že banka oznámi majiteľovi účtu formou výpisu z technického systému banky doručeného na adresu majiteľovi účtu. Listinou - návrhom zo dňa 6.3.2006 požiadal žalovaný o zmenu debetného limitu na sumu 24.000,- Sk. Z tlačiva úrokových sadzieb produktov žalobcu účinných od 1.4.2016 vyplýva, že úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu je vo výške 28 %. V špecifikácii žaloby žalobca uviedol, že žalovanému bolo zo strany jeho právneho predchodcu poskytnuté povolené prečerpanie vo výške 24.000,- Sk (796,65 €) dňa 5.3.2004. Žalovaný opakovanne prekračoval limit, čím porušoval zmluvu a dostal sa do omeškania s vyplatením povoleného prečerpania. Na základe uvedeného znížil žalobca žalovanému povolené prečerpanie na 0,- € dňa 13.6.2011. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy vo vyššie uvedenej lehote sa žalovaný dostal do nepovoleného debetu. Žalovaná suma 1.160,99 € predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného. Vzhľadom na porušenie zmluvných povinností žalovaného podľa zmluvy a všeobecných obchodných podmienok (nezabezpečenie dostatku peňažných prostriedkov na účte postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov) žalobca odstúpil od zmluvy o bežnom účte a na základe tohto odstúpenia bol účet žalovaného zatvorený dňa 30.4.2013 na základe internej transakcie banky. Žalobca požaduje úrok odo dňa nasledujúceho po zatvorení účtu, t.j. odo dňa 1.5.2013. K uplatneným úrokom žalobca uviedol, že sadzba úroku vo výške 28 % ročne je platná pre nepovolené prečerpanie a vyplýva z všeobecných obchodných podmienok bod 3.12 v spojení s výveskou úrokových sadzieb časť „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.“ Podľa všeobecných obchodných podmienok (bod 3.8) bolo povinnosťou žalovaného mať na účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov voči žalobcovi. Pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, mohlo medzi žalobcom a žalovaným dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu (bod 3.12), teda k automaticky prijatému prečerpaniu, pri ktorom žalobca umožnil žalovanému nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak takéto nepovolené prečerpanie nastalo, bol žalovaný povinný bez zbytočného odkladu takéto nepovolené prečerpanie vyrovnať s tým, že po dobu nepovoleného prečerpania bol žalovaný povinný platiť úrok pri nepovolenom prečerpaní. Nepovolené prečerpanie sa podľa všeobecných obchodných podmienok považovalo za podstatné porušenie zmluvných podmienok, v prípade ak klient v stanovenej lehote nepovolené prečerpanie nevyrovnal, na základe čoho mohol žalobca odstúpiť od zmluvy. Podľa výpisu z účtu žalovaného, sa tento dostal do nepovoleného prečerpania, ktoré ku dňu 30.4.2013 predstavovalo sumu 1.164,88 €, ktorú žalobcovi doteraz neuhradil.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 180 C.s.p., § 497, § 502 ods. 1, § 708 ods. 1, ods. 2, § 709 ods. 1, § 710, § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 3, ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, dôvodiac čiastočnou dôvodnosťou žaloby. Uviedol, že žalovaný uzatvoril so žalobcom zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorou mu žalobca zriadil osobný účet a poskytol debetnú platobnú kartu a zároveň zmluvu o povolenom prečerpaní na účte (zmluva zo dňa 15.3.2004). Predmetné zmluvy uzatvoril žalovaný ako fyzická osoba s uvedením rodného čísla a adresy trvalého bydliska. Išlo o zriadenie osobného účtu, nie účtu podnikateľského. Zo žiadnych skutočností nemožno vyvodiť, že by žalovaný uzatvoril zmluvu na účely podnikania, keď je zrejmé, že predmetom vzťahu bol bežný účet fyzickej osoby spotrebiteľa. Žalobca je bankou - právnickou osobou poskytujúcou aj službu vedenia účtu a taktiež poskytujúcou úvery i formou povoleného prečerpania na účte, preto vec právne posúdil ako spotrebiteľský spor a priznal žalovanému postavenie spotrebiteľa, a to podľa ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa ochrany spotrebiteľov i osobitného zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu 15.3.2004), nakoľko išlo o úver formou povoleného prečerpania, pričom zo zmluvy nevyplýva, že by sa musel splatiť do jedného mesiaca. V konaní nebola sporná skutočnosť, že žalobca viedol pre žalovaného bežný účet, prečerpanie finančných prostriedkov na účte vyplýva z predložených výpisov z účtu a podľa samotnej žaloby žalobca najprv znížil limit povoleného prečerpania na 0,- € dňa 13.6.2011, následne zatvoril účet ku dňu 30.4.2013 a previedol ho internou účtovnou operáciou na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Podľa predložených výpisov z účtu, k uvedenému dňu žalobca evidoval pohľadávku ku dňu uzatvorenia účtu vo výške 1.164,88 €, uplatnil si iba sumu 1.160,99 €, ktorú mu ako dôvodne uplatnenú priznal. Ďalej konštatoval, že v prípade nepovoleného prečerpania si žalobca uplatnil k zosplatennej istine úrok vo výške 28 % ročne zo sumy 1.164,88 € od

1.5.2013 do 29.12.2015 a zo sumy 1.160,99 € od 30.12.2015 do zaplataenia. Tento nárok však žalobca neuplatnil dôvodne, z dôvodu ktorého v tejto časti žalobu zamietol. Žalobca si svoj nárok odvodzoval od všeobecných obchodných podmienok, zo žaloby vyplynulo, že účet žalovaného uzatvoril ku dňu 30.4.2013, takže tým určil splatnosť dlhu - nepovoleného prečerpania. Ak teda žalobca požaduje od žalovaného úroky z úveru odo dňa 1.5.2013, je zrejmé, že ide o úroky po splatnosti úveru. Je toho názoru, že takto určený úrok žalobcovi nepatrí, pričom vychádzal z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.9.2012, sp.zn. IV. 476/2012, v ktorom ústavný súd odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Veriteľ má právo na zaplataenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. V prípade zosplataenia úveru svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Práve v tomto zásadnom rozdielne spočíva ekonomická podstata nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplataení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymozenia jednorázovo zosplataenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav nemôže pripustiť, pretože by toleroval zalozenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorázového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzatvorenej zmluvy. Poukázal na to, že jednorázovým zosplataením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť sumu požičaného úveru a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplataením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením dlžnej sumy. Žalobca si v spore neuplatnil úroky z omeškania po zosplataení pohľadávky voči žalovanému. Z hľadiska právnej istoty odkázal na aktuálne rozhodnutia odvolacích súdov v oblasti zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktoré jednoznačne potvrdili rozhodnutia súdov prvého stupňa, ktorými zamietli nárok na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru; napríklad rozsudky Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14.2.2018, sp.zn. 7 Co 347/2017; zo dňa 14.12.2017, sp.zn. 9 Co 12/2017; zo dňa 13.7.2017, sp.zn. 10 Co 136/17; rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 7.12.2017, sp.zn. 3 Co 125/2017; rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 4.10.2017, sp.zn. 25 Co 251/2016; rozsudky Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.2.2018, sp.zn. 22 Co 35/2017; zo dňa 19.2.2018, sp.zn. 2 Co 80/2017; zo dňa 13.2.2018, sp.zn. 18 Co 138/2017; rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 21.2.2018, sp.zn. 25 Co 183/2017; rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.12.2017, sp.zn. 16 Co 255/2017. Krajský súd v Bratislave v rozsudku zo dňa 14.2.2018, č.k. 7 Co/347/2017-64 konštatoval, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a zákona (nariadenia vlády, poznámka odvolacieho súdu) č. 87/1995 Z.z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplataení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy, subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka). Žalobca ani nepreukázal platné individuálne dojednanie úroku uplatneného za nepovolené prečerpanie vo výške 28 %, nakoľko nepreukázal jeho dojednanie priamo v spotrebiteľskej zmluve. V konaní len predložil úrokové sadzby produktov, z ktorých vyplýva, že sadzba úroku pri nepovolenom prečerpaní účtu predstavuje 28 %. Listina nazvaná úrokové sadzby produktov nie je podpísaná obidvoma zmluvnými

stranami a je nepochybné, že nebola so žalovaným ako spotrebiteľkou individuálne dojednaná. Tak dôležitý údaj, akým je úroková sadzba pri nepovolenom prečerpaní nemôže byť považovaný za náležite, platne dojednaný za stavu, kedy nie je uvedený priamo v zmluve, ale len v sadzobníku poplatkov, resp. v listine nazvanej úrokové sadzby produktov. V spotrebiteľských právnych vzťahoch sa uplatňuje zásada transparentnosti a poctivosti, ktorá dopadá i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok, sadzobníka poplatkov, úrokových sadzieb produktov. I v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obmedzenie obsahové. Sadzobník poplatkov a iné listiny ako už uvádzaný sadzobník úrokov nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, malým písmom písanej forme skryl dodávateľ popri iných dojednaniach aj podstatné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú, resp. im nebude venovať náležitú pozornosť. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Nemožno mať pochybnosti o tom, že listinu úrokové sadzby produktov koncipoval žalobca a spotrebiteľ - žalovaný nemohol jeho obsah ovplyvniť. Rovnako poukázal na konštatovanie neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach Prima banky, a.s. bod 3.12. V danom prípade napríklad Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 15.10.2015 č.k. 9 C 113/2015-51, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.11.2016 č.k. 21 Co 10/2016-72, určil, že zmluvná podmienka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach v bode 3.12. je pre svoju neprijateľnosť (pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu) neplatná. V tejto súvislosti odkázal na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ bol povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Tento rozsudok bol pre žalobcu záväzný, a preto bolo jeho povinnosťou jednak zdržať sa ďalšieho uplatňovania tejto neprimeranej zmluvnej podmienky, ako aj nárokov z nej vychádzajúcich. V tejto súvislosti poukázal na rozsudky odvolacích súdov, a to Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.7.2017, č.k. (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) 11 Co 181/2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 7.11.2017, sp.zn. 3 Co 83/2017. Uviedol, že zmluvné ustanovenie všeobecných obchodných podmienok žalobcu, podľa ktorého po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“, je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné, nakoľko ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobcom požadovaný úrok zo sumy nepovoleného prečerpania vo výške 28 % ročne, ktorý má povahu sankčného úroku, predstavuje neprípustné obchádzanie kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovuje právo veriteľa požadovať pri omeškaní s plnením peňažného dlhu popri plnení i úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania je upravená § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. a je vzhľadom na jej naviazanie na základnú úrokovú sadzbu Európskej centrálne banky variabilná. V každom období je však rádovo nižšia ako žalobcom požadovaný sankčný úrok vo výške 28 % ročne, ktorý je vo výške zjavne neprimeranej zabezpečenému záväzku a zásadne znevýhodňuje spotrebiteľa. Peňažné prostriedky klienta na jeho bežnom účte sú bankou úročené len minimálne prípadne vôbec, avšak od klienta banka požaduje v prípade prečerpania úrok vo výške blížiacej sa jednej tretine dlžnej sumy ročne. Žalobca tým zneužíva nepriaznivú finančnú situáciu klienta, jeho ľahkomyselnosť a neskúsenosť. Sankčný úrok za nepovolené prečerpanie bol žalobcom stanovený v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko jeho výška podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, pričom je odôvodnené predpokladať, že pokiaľ by žalovaný ako spotrebiteľ nebol v zložitej finančnej situácii, nedostal by sa do nepovoleného prečerpania a nezaviazal by sa tým platiť takto neprimerane vysoký úrok z požičaných peňazí (obdobne Krajský súd v Bratislave v odôvodnení rozsudku zo dňa 14.12.2017, sp.zn. 9 Co 92/2017).

3.2. Výrok o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, ods. 2, § 262 ods. 1 C.s.p. a dôvodil tým, že pri určovaní pomeru úspechu a neúspechu strán v konaní vychádzal len z uplatnenej istiny, ktorá bola v celom rozsahu žalobcovi priznaná, takže je možné konštatovať, že mal plný úspech vo veci, preto mu priznal náhradu trov vo výške 100 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, podal včas odvolanie žalobca dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. f/, h/ C.s.p. (súd prvej inštancie

dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). K povolenému prečerpaniu uviedol, že po uzatvorení zmluvy o bežnom účte, ktorú uzavrel so žalovaným, uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou zriadil pre žalovaného limit povoleného prečerpania vo výške 24.000,- € (pravdepodobne 24.000,- Sk, poznámka odvolacieho súdu) s úrokovou sadzbou vo výške 10,7 % (ku dňu zavretia zmluvy) s tým, že úroková sadzba bola variabilná. Na základe žiadosti žalovaného sa uvedený limit mohol v súlade s príslušnými ustanoveniami všeobecných obchodných podmienok meniť; výška aktuálneho limitu je uvedená v jednotlivých výpisoch z účtu. Na základe zmluvy o povolenom prečerpaní a všeobecných obchodných podmienok sa rozlišuje povolený debet (služba „povolené prečerpanie“) a nepovolený debet. Žalovaný mal poskytnúť službu povolené prečerpanie na účte s úrokom vo výške 10,7 % ročne ku dňu uzavretia zmluvy o povolenom prečerpaní (úroková sadzba bola variabilná), ktoré sa riadi okrem zmluvy aj všeobecnými obchodnými podmienkami účinnými ku dňu uzatvorenia zmluvy o povolenom prečerpaní. Povolené prečerpanie je úverom, ktorý dlžník čerpá po častiach, vo výške a termínoch podľa svojej potreby až do výšky poskytnutého limitu, a to nad rámec aktuálneho zostatku bankového účtu. Splácanie povoleného prečerpania sa uskutočňuje automaticky, priebežným znižovaním záporného salda bežného účtu klienta, na ktorom bolo povolené prečerpanie zriadené, teda nie vo vopred určených mesačných splátkach. Klient musí vrátiť banke všetky peňažné prostriedky poskytnuté formou povoleného prečerpania na požiadanie, v lehote určenej bankou v žiadosti o splatenie povoleného prečerpania, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní. Za žiadosť o splatenie povoleného prečerpania sa považuje aj zníženie limitu pre povolené prečerpanie na hodnotu 0,- €. Ak dôjde k zníženiu limitu, musí klient splatiť tú časť povoleného prečerpania, ktorá prevyšuje novú výšku limitu najneskôr v deň predchádzajúci dňu, v ktorom zníženie nadobudne účinnosť. Žalovaný prekročoval povolený limit povoleného prečerpania, čím porušoval zmluvu tým, že sa dostal do omeškania s vyplatením povoleného prečerpania, na základe uvedeného mu znížil limit povoleného prečerpania na 0,- € dňa 13.6.2011, ako to vyplýva z výpisu z účtu za dané obdobie. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy vo vyššie uvedenej lehote sa žalovaný dostal do nepovoleného debetu vo výške debetného zostatku na účte. Po znížení limitu na 0,- € (od 13.6.2011) sa dlh žalovaného navyšoval z právneho titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. (§ 2 písm. f/ a § 18) a oddielu III písm. A bodu 23 všeobecných obchodných podmienok účinných ku dňu zníženia limitu na 0,- €. Z uvedeného vyplýva, že aj celkom bez osobitných ustanovení zmluvy o bežnom účte by sa prekročenie žalovaného spravovalo ustanoveniami zákona o prekročení, pričom v prípade prekročenia nemusí zmluva ako obligatórnu náležitosť obsahovať dokonca ani údaj o výške úroku. Naopak, podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Ako banka zverejňuje všeobecné obchodné podmienky, sadzobník poplatkov i výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke, nielen aktuálne, ale i historické, na každom obchodnom mieste (požiadavka zákona o bankách), pričom každú zmenu banka oznamuje klientom vo výpisoch z účtu. Okrem toho bol žalovaný informovaný o svojom prekročení na účte výpismi z účtu, z ktorých jednoznačne vyplýva výška a obsah prekročenia a taktiež informáciou v Internetbankingu, v ktorom je uvedený prehľad obrátov na účte, aktuálny zostatok a ďalšie informácie o stave účtu. Túto informačnú povinnosť, ktorou zákon podmieňuje možnosť uplatnenia úroku z prekročenia, si nepochybne splnil odovzdaním všeobecných obchodných podmienok, sadzobníka poplatkov a vývesky úrokových sadzieb pri uzatvorení zmluvy o účte na oboznámenie sa žalovanému, ktorý oboznámenie sa s dokumentáciou potvrdil; zverejnením všeobecných obchodných podmienok a výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke, nielen aktuálne, ale i historické, ako aj ich zverejnenie na každom obchodnom mieste v aktuálnom znení; zasielaním výpisov z účtu, z ktorých jednoznačne vyplývajú všetky obraty, teda aj výška a obsah prekročenia a účtovaný úrok; uvedením údajov v Internetbankingu, do ktorého mal žalovaný prístup počas celého obdobia vedenia účtu, v ktorom sú taktiež všetky informácie ohľadom stavu na účte, výške a rozsahu prekročenia a účtovaných úrokov. Má za to, že z povahy vyššie opísaného nároku na úrok z prekročenia vyplýva, že nárok naň je viazaný na vrátenie peňažných prostriedkov tvoriacich prekročenie v zmysle § 18 zákona č. 129/2010 Z.z. a jeho výška nemôže byť obmedzená zákonnou výškou úrokov z omeškania, keďže by nedávala zmysel ani logiku osobitná úprava v ods. 2 písm. c/ citovaného zákona, umožňujúca dohodnúť výšku tohto úroku ako zmluvného úroku, t.j. jednoznačne ide o odlišný inštitút od (zákonného) úroku z omeškania. Po zrušení poskytnutého limitu povoleného prečerpania na účte sa debetný zostatok na účte žalovaného spravuje príslušnými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch o prekročení. Podľa § 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa prekročením rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho

zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania. V zmysle jeho všeobecných obchodných podmienok, bod 3.4, banka vedie bežné účty výlučne na základe zmluvy o bežnom účte uzatvorenej medzi bankou a klientom. Zo zmluvy o bežnom účte vzniká banke záväzok viesť pre majiteľa bežný účet, avšak výlučne za podmienok v nej uvedených; podľa bodu 3.8 klient musí mať na bežnom účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle Sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov voči banke a v zmysle bodu 3.12 pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.“ Ustanovenia ods. 8.8 (ustanovenia upravujúce úročenie prostriedkov poskytnutých formou úveru) sa použijú primerane. Podľa oddielu III písm. A bodu 23 všeobecných obchodných podmienok ak účet/vkladná knižka dosiahne debetný (záporný) zostatok, príp. sa prekročí povolené prečerpanie, je klient povinný vysporiadať záporný zostatok/nepovolené prekročenie v lehote uvedenej vo výzve banky vo forme výpisu z technického systému banky. Takéto prekročenie sa považuje za podstatné porušenie zmluvy. Ak v tejto lehote klient zostatok nevysporiada, bude banka vymáhať takto vzniknutú pohľadávku súdnou cestou alebo si ju vysporiada vzájomným započítaním na ťarchu pohľadávky klienta voči banke. Ak vznikne na účte/vkladnej knižke debetný (záporný) zostatok, resp. je prekročené povolené prečerpanie, má banka právo uplatniť úročenie debetu/nepovoleného prečerpania a následne takýto úrok zúčtovať na ťarchu účtu/vkladnej knižky, príp. účtovať sankčný poplatok, ktorý je spolu s debetnými úrokmi uvedený v sadzobníku. V zmysle oddielu III písm. U bodu 13. odseku b/ všeobecných obchodných podmienok po povolení debetného limitu je klient povinný dodržiavať nasledovné povinnosti: neprekročiť výšku debetného limitu; zabezpečiť na účte dostatok peňažných prostriedkov na úhradu úrokov, poplatkov a ostatných záväzkov klienta podľa zmluvy. Na základe uvedeného sa teda v danom prípade nejedná o špecifickú zmluvnú podmienku alebo princíp ním zavedený, nakoľko sa opiera o právnu úpravu citovanú vyššie a preto nie je daná ani jej neprijateľnosť. Vychádzajúc zo zásady prezumpcie znalosti zákona, je len logické že sa rozhodol upraviť v obchodných podmienkach ustanovenia týkajúce sa zmluvného úroku pri nepovolenom debete čo najbližšie zákonnej úprave. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu Trnava zo dňa 30.4.2019, sp.zn. 10 Co 99/2018. Sadzba úroku vo výške 28 % ročne vyplýva z vyššie uvedených príslušných ustanovení všeobecných obchodných podmienok v spojení s výveskou úrokových sadzieb časť „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ i ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. Konštatoval, že nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a ako vyplýva z vyššie uvedeného, dotknuté ustanovenie jeho všeobecných obchodných podmienok iba reflektujú ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. Úrok z prekročenej čiastky po dobu nepovoleného prečerpania je teda odplatom, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov poskytnutých bankou nad rámec zostatku na účte klienta. S oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počíta Obchodný zákonník i zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 18 ods. 1. Uplatnený úrok vo výške 28 % ročne nie je úrokom z úveru, nejde o úrokovú sadzbu poskytnutého povoleného prečerpania. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil tento úrok ako úrok z úveru a zaoberal sa nárokom naň ako úrokom po zosplatnení, avšak tento úrok nie je zmluvný úrok z úveru, ani úrok po zosplatnení, pretože je to úrok uplatnený z titulu prekročenia (zákonný úrok z titulu prekročenia). Vzhľadom na uvedené preto argumentácia prvoinštančného súdu ohľadne (ne)existencie nároku na úrok po zosplatnení neobstojí a na daný prípad sa nedá aplikovať, keďže si daný nárok uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., naopak podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Zopakoval, že zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke, a to nielen aktuálne ale aj historické. Domnieva sa preto, že zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na svojom webovom sídle a v pobočkách je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve, preto považuje zamietnutie nároku na úrok za nedôvodné. Všeobecné obchodné podmienky sú súčasťou zmluvy, jednak vzhľadom na text

zmluvy, ktorý všeobecné obchodné podmienky uvádza ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy, s ktorou sa žalovaný oboznámil a vyslovil súhlas svojím podpisom a taktiež s odkazom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Bíroovej, podľa ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. V neposlednom rade tento záver vyplýva aj zo samotného ustanovenia § 273 Obchodného zákonníka v spojení s povahou úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu; konkrétne § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka, ktoré výslovne možnosť úpravy povinností zo zmluvy v obchodných podmienkach upravuje. Ďalej uviedol, že klient preštudovanie zmluvnej dokumentácie a súhlas s ňou potvrdil svojím podpisom na zmluve, t.j. preukázateľne sa oboznámil so zmluvnou dokumentáciou upravujúcou daný zmluvný vzťah. Záväzok zo zmluvy prevzal ako dospelá osoba plne spôsobilá na právne úkony, preto nie je dôvod spochybňovať, že k dohode pristúpil so všetkou vážnosťou a zodpovednosťou. Ak aj z hľadiska formy je právny úkon uzavretý prostredníctvom formulárovej predtlačky, takýto spôsob uzatvárania zmluvy nie je právom zakázaný a samotné použitie formulára nemôže automaticky znamenať, že spotrebiteľ sa s jeho obsahom neoboznámil alebo s jeho obsahom nesúhlasil, keď súhlas s údajmi a dohodami uvedenými v predtlačky osobne potvrdil svojím podpisom. Ak súd prvej inštancie namieta nedohodnutie zmluvnej náležitosti individuálne, je ťažké si v praxi predstaviť, ako by malo vyzerat' individuálne dojednávanie jednotlivých zmluvných podmienok medzi bankou a klientom. Práve z dôvodu opísaných praktických okolností pri uzatváraní zmlúv medzi dodávateľom a spotrebiteľom je naša právna úprava v takom rozsahu kontinuálne doplňovaná a previazaná ustanoveniami chrániacimi spotrebiteľa. V danom odkázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 23.1.2019, sp.zn. 41 Co 39/2018; rozsudky Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.11.2018 čk (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) 5 Co 190/2018; zo dňa 11.12.2018, sp.zn. 5 Co 241/2018 ohľadne povahy prekročenia a formy dohodnutia úroku pri prekročení odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 19.12.2018, sp.zn. 5 Co 140/2018; rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.1.2019, sp.zn. 41 Co 39/2018. K nároku na úrok vo výške 28 % ročne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27.3.2018, č.k. 43 Co 4/2018-54. Osobitne k úroku vo výške 28 % ako zjavne neprimeranému sankčnému úroku konštatoval, že prvoinštančný súd ako dôvod nepriznania úroku za užívanie prostriedkov z nepovoleného prečerpania (prekročenia), okrem iného, uviedol, že dojednanie o výške úroku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o neprimeranú sankciu za porušenie povinností spotrebiteľa. Úrok za užívanie prostriedkov z prekročenia však nie je sankčným úrokom z omeškania, ale odplatom za poskytnutie finančných prostriedkov, teda cenou poskytnutého úveru. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. To znamená, že posudzovanie primeranosti ceny poskytnutého plnenia sa neposudzuje podľa ustanovení o neprijateľných podmienkach. Odkázal na platné znenie nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., a to § 1a ods. 1, ods. 2, § 10d ods. 1 s tým, že výšku odplaty je potrebné posúdiť zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu 13.6.2011 (vznik prekročenia), ktorý ustanovoval: Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Ďalej poukázal na ustanovenia § 18, § 25 zákona č. 129/2010 Z.z. a na to, že úrok vo výške 28 % je úrokovou sadzbou úveru, nie sankčným úrokom z omeškania. Uvedené vyplýva aj zo sadzobníka, ktorý je súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý uvádza výšku úrokovej sadzby za poskytnutie finančných prostriedkov a aj výšku úrokov z omeškania. V tejto súvislosti odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.4.2012, sp.zn. 5 Cdo 26/2011 a uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.6.2018, č.k. 14 Co 10/2018-154; uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.6.2018, sp.zn. 1 Co 247/2017; rozsudok Krajského súdu (bez uvedenia konkrétneho súdu) zo dňa 17.10.2018, sp.zn. 1 Co 317/2017; uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 5.12.2018, sp.zn. 1 Co 86/2018 a Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 27.3.2018, č.k. 43 Co 4/2018-54. Má za to, že na základe vyššie uvedených skutočností dôvod na nepriznanie úroku vo výške 28 % ročne nie je daný. Odvolaciemu súdu preto navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmeniť a jeho žalobe vyhovieť v plnom rozsahu; žiadal trovy odvolacieho konania.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, odvolanie nepodal.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 9. decembra 2020; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

7. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

8. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktoré by musel odvolací súd prihliadať.

9. Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie o nepriznaní úroku vo výške 28 % ročne zo sumy 1.164,88 € od 1.5.2013 do 29.12.2015 a zo sumy 1.160,99 € od 30.12.2015 do zaplatenia, keď suma 1.164,88 € predstavuje mínusový zostatok na bežnom účte žalovaného ku dňu 30.4.2013. Prvoinštančný súd správne v danom prípade posúdil, že ide o spotrebiteľský zmluvný vzťah, pretože právny predchodca žalobcu (spoločnosť Prvá komunálna banka, a.s.) ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy o rastovom osobnom účte konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (v zmluve je identifikovaný údajmi typickými pre nepodnikateľa, t.j. menom, priezviskom, bydliskom a rodným číslom) uvedenú zmluvu dňa 3.5.2002 (č.l. 2 spisu), na základe ktorej zriadil žalovanému osobný účet č. XXXXXXXXXXXX, z dôvodu ktorého aplikoval aj príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku. Právny predchodca žalobcu (Dexia banka Slovensko, a.s.) a žalovaný uzavreli dňa 15.3.2004 zmluvu o zriadení služby „povolené prečerpanie na osobnom účte“, a dňa 31.3.2006 zmluvu o poskytovaní služby Povolené prečerpanie na osobnom účte, na základe ktorej bola žalovanému zriadená služba povolené prečerpanie na osobnom účte s výškou debetného limitu 24.000,- Sk (796,65 €).

10. Nebolo možné sa stotožniť s odvolacou námietskou žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil jeho nárok na zaplatenie úroku vo výške 28 % ako úroku z úveru, resp. úroku po zosplatnení, keďže ide o úrok z prekročenia. Odvolací súd poukazuje na to, že tým, že žalobca uzavrel osobný účet žalovaného ku dňu 30.4.2013 a debetný zostatok na jeho účte vo výške 1.164,88 € previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet, znemožnil žalovanému dispozíciu s účtom a stotožnil sa s argumentáciou prvoinštančného súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že uzavretím účtu žalovaného žalobca určil splatnosť dlhu - nepovoleného prečerpania, keď úrok z nesplateného dlhu (vznikol nepovoleným prečerpaním účtu) žiadal odo dňa nasledujúceho po uzavretí účtu, t.j. odo dňa 1.5.2013. Od splatnosti zostatku je dlžník v omeškaní a musí tak platiť úroky z omeškania. Súd prvej inštancie tak správne právne posúdil, že v danom prípade si žalobca uplatňuje úrok po splatnosti úveru. Odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.9.2015, sp.zn. 6 Co 587/2015, z odôvodnenia ktorého vyplýva, keďže tento stav netrvá (stav trvania záväzku pred zosplatnením úveru), je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním dlžníka (spotrebiteľa) a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. K predčasnemu zosplatneniu záväzku došlo konaním veriteľa. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy.

Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa ustanovenia § 52, resp. § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3, § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie ustanovenia § 3a ods. 2 uvedeného nariadenia, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku správne poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.9.2012, sp.zn. IV. ÚS 476/2012, v ktorom ústavný súd konštatoval, že považuje za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, keď po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie vyjadreným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o nepriznaní úroku žalobcovi vo výške 28 % z uvedených dôvodov, nepovažoval za potrebné sa zaoberať primeranosťou výšky tohto úroku, ani tým, či išlo o individuálne dojednanie uvedeného úroku.

11. Odvolací súd dodáva, že postup žalobcu, ktorý viedol účet žalovaného (až do roku 2013 kedy ho uzavrel) aj napriek tomu, že už od roku 2008 sa dostával do debetu, z dôvodu ktorého tento zaťažoval úrokmi ako sankciami za porušenie zmluvy, pričom nepovolený mínusový zostatok má v podstatnej miere pôvod v zrušení povoleného prečerpania žalobcom, nemožno hodnotiť ako postup spĺňajúci požiadavku konania v súlade s odbornou starostlivosťou. Žalobca ako dodávateľ tohto produktu je bankovým subjektom, teda o to viac by mal dbať pri zvolených postupoch na to, aby tieto neindikovali záver o tom, že jeho primárnym cieľom je profitovať na prípadnom neekonomickom správaní spotrebiteľa, majúcom pôvod či už v dostatočnej neinformovanosti, či v nejednom prípade tiež v ťaživých životných okolnostiach, ale naopak, že jeho primárnym cieľom pri poskytovaní produktov je správať sa a konať v najlepšom záujme svojich klientov, keďže ním poskytované služby nie sú bezodplatnými.

12. Žalobca vo svojom odvolaní poukázal na rozhodnutia krajských súdov, ktoré sú v jeho prospech a podľa ktorých má nárok na zaplatenie úroku za nepovolené prečerpanie peňažných prostriedkov na bežnom účte klienta po jeho uzavretí, ale nevysporiadal sa s konštantnou judikatúrou slovenských súdov (napríklad rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 10.7.2018, sp.zn. 27 Co 51/2018, rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 30.5.2018, sp.zn. 6 Co 36/2018), ktoré takéto úrok nepriznali. Odvolací súd dodáva, že odpoveď na spornú otázku, či je možné priznať banke úrok pri nepovolanom prečerpaní účtu po uzavretí účtu, doteraz nedala najvyššia súdna autorita, a tak odvolací súd dôvodí, že dané rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci nemožno aplikovať a pri rozhodnutí z neho vychádzať. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 12.12.2013, sp.zn. IV. ÚS 697/2013. V ňom Ústavný súd Slovenskej republiky poukázal na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé

súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

13. K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu odvolací súd dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ustanovenia § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napríklad § 192, § 193, § 205 C.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvej inštalácie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

14. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštalácie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštalácie za správne.

15. Aj keď voči výroku o náhrade trov konania nepodala odvolanie žiadna sporová strana, odvolací zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštalácie vo výroku, ktorým priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 388 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, pretože súd prvej inštalácie síce správne aplikoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania ustanovenia § 255 ods. 1, ods. 2 a § 262 ods. 1 C.s.p., ale nesprávne priznal žalovanému náhradu trov konania, namiesto priznania nároku na náhradu trov konania. Odvolací súd dodáva, že rozhodovanie o náhrade trov konanie má dve samostatné fázy; prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštalácie, ktorý rozhoduje o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnosti skončenia veci.

16. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštalácie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).